

Mézeskalács

63. évfolyam • 2015. május • Ára 50 dinár

9770332607004 15 003

Köszöntő

A május a kirándulások, túrázások hónapja, hiszen ilyenkor a természeté a főszerep. Az énekes madarak dala betölti a kerteket, parkokat. Virágoktól illatos a levegő, egymás után nyílik az orgona, a jázmin, a gyöngyvirág. Használd ki a szép időt, és szervezz a családdal vagy a barátokkal sétát, kerékpártúrát, pikniket a közeli parkba!

Bár az anyák napja a hónap elején gyorsan elmúlik, ne feledkezz meg arról, hogy anyukádnak az év többi napján is örömet szerzel, ha kimutatod a szereteted azzal, hogy segítesz neki, amiben tudsz, és szófogadó vagy. Nagyon sok szép fogalmazást és rajzot küldtetek be az anyukákról, nagymamákról, de a családban forgó várról is érdekes alkotások érkeztek.

Júniusra a tengeri állatokról készítek rajzokat, fessétek le, milyen sokféle élőlény él a tengerfenéken! Szeptemberre pedig indiános rajzokat várunk, de addig még sok időtök van.

Éljezzétek a tavaszt, az egyre melegebb időt, és játsszatok minél többet a szabadban!

Kriszti

Rajzpályázat

Júniusra:

– A tenger élővilága

Szeptemberre:

– Indiánok földjén

– Őszi tájkép

Szárnypontogató

– Mesék, versek

Fedőlap: Sütő Valentina, 1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

CIP – A készülő
kiadvány katalógizálása
A Matica srpska Könyvtára,
Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Mézeskalács megjelenését támogatta:

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

MÉZESKALÁCS – a legkisebbek irodalmi és foglalkoztató folyóirata ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■

■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító (laptulajdonos): **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■

■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ A Mézeskalácsot szerkeszti: **Botza Gyarmati Krisztina** ■ Lektor: **Rajnai Anita** ■ Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■ ☎ 021/475-400-8 ■ Leveleiteket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** ■

Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

■ URL: <http://www.jopajtas.info>, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.com ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya. Tel/fax: 021/557-304 ■ e-mail (csak laprendelési ügyekben): plasma@magyarszo.com

■ Nyomtatja: Magyar Szó Kft. – FORUM Nyomda, Újvidék, felelős vezető: **Berta Zoltán** igazgató ■

■ Honlap-megjelenítés: www.tippnet.rs ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Földesdi Lavínia, 6 és fél éves, Majsai Úti Óvoda, Szabadka

Májusnyitó

Tavas van,
május van újra!
A fasor gyertyáit gyűjtja.
Lobognak
száz pici lánggal,
hófehér csipkés virággal.
Fénylenek
tündéri fénnel,
fényük a felhőkig ér fel.
A rigók
hangversenyt adnak,
kitáru
ezernyi ablak.
A friss szél zászlókat lenget.
Gyöngyvirág csengői csengnek.

Osvát Erzsébet

Május

Májusfa

A májusfa a természet újjászületésének szimbóluma, és szerelmi ajándék is lehet. Általában május 1-jére virradóra állították, de néhol pünkösdfarsnap, vagy pünkösöd az ideje.

A májusfák beszerzése a legények feladata volt. Éjszaka vágták ki a fát, és május 1-jére virradó reggel többnyire titokban állították fel a helyi szokásnak megfelelően a lányos házakhoz, illetve a középületek, kocsmák elé. A fát őrizték, hogy a vetélytársak el ne vigyék. Általában minden lány kapott, és nagy szégyen volt, ha valaki ki-maradt.

A májusfa lehet sudár, esetenként kérgétől megtisztított fa, melynek csak a tetején hagyták meg a lombját, de lehet virágzó, zöldellő ág is. Többnyire szalagokkal, zsebkendőkkal, virágokkal díszítették fel.

Fagyosszentek

Május 12. – Pongrác, Május 13. – Szervác, Május 14. – Bonifác napja

A népi megfigyelés szerint a tavaszi meleg idő ezeken a napokon hirtelen hidegre változik, nem ritkák az éjszakai fagyok. Hogy a fiatal palánták ne károsodjanak, az uborkát, paradicsomot, babot általában csak a fagyosszentek elmúltával ültették el.

Pünkösöd

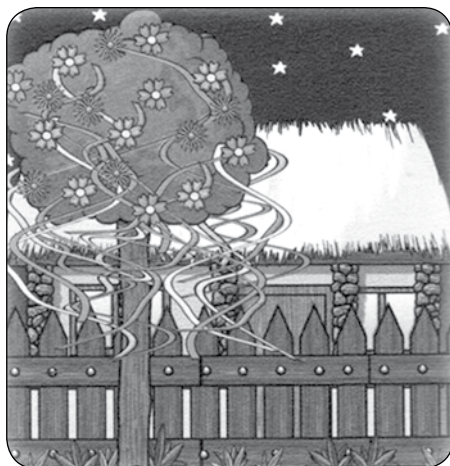
Időpontja változó (húsvét utáni 50. napon tartják) május 10-e és június 13-a közé eshet.

A keresztény egyház a Szentlélek eljövételét ünnepli ezeken a napokon. Az ünnephez kapcsolódnak időjárás- és termésjósló hiedelmek is, ha ilyenkor esik, jó termés várható.

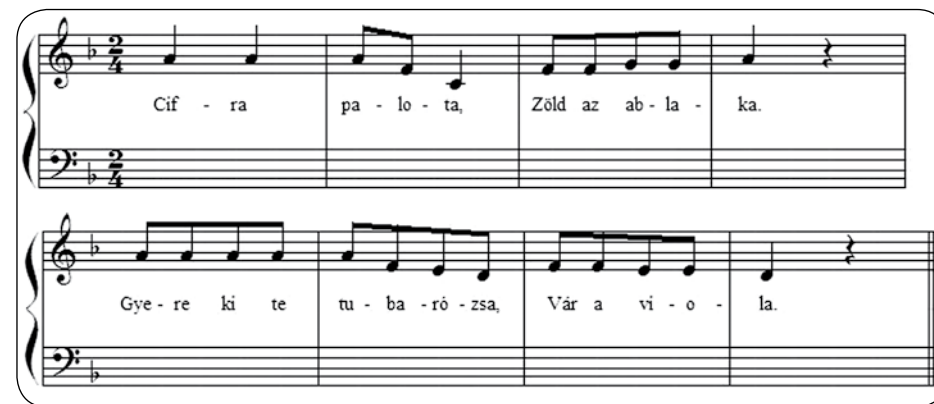
Mondókák

*Szedtem virágot,
Sárga tulipánt,
Fehér rezedát.
Valakinek odaadom,
De előbb még megszámolom.
Ha neked jut tizenhárom,
Te leszel a párom!*

*Esik eső, jaj-jaj-jaj,
nyakunkon a zivatar,
tűzes villám cikázik,
aki nem fut, megázik!*

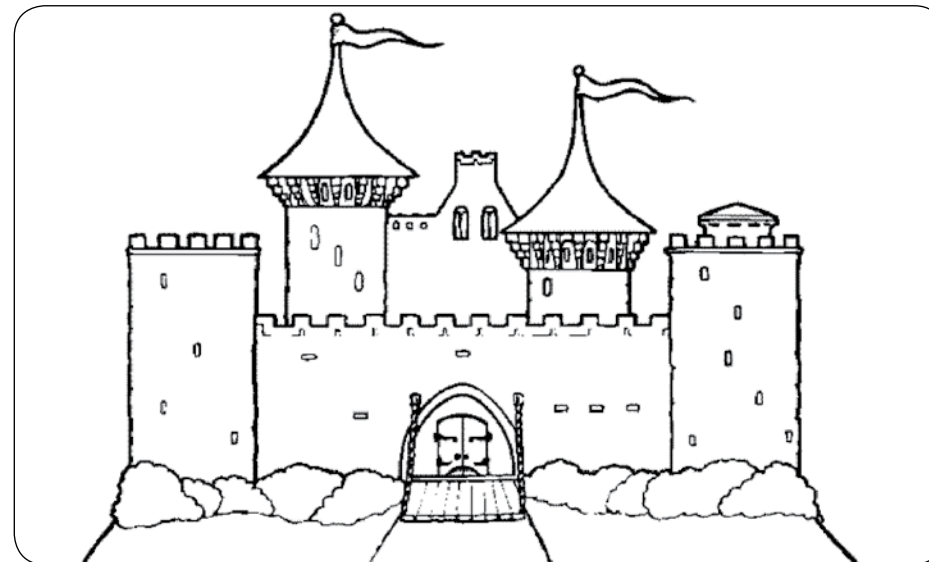
Cifra palota

Cifra palota,
Zöld az ablaka,
Gyere ki, te tubarózsa,
Vár a viola.

Kicsi vagyok én,
Majd megnövök én,
Esztendőre vagy kettőre
Nagy lány leszek én.

Nagy körön belül négy-öt gyermek összefogott, feltartott kezekkel „palotát” alakít. A palota áll, a nagy kör körbejár. A palotában áll a tubarózsa. A „Gyere ki”-re a tubarózsa kibújik a palotából, választ valakit, és annak a helyére áll be, a választott pedig a „palotába” megy.

A kacat kuckó lakója

(Részlet)

A megérkezés

Egy hatalmas erdőben, ahol a fák alatt virágok nyílnak, gombák lapulnak, egy nagy tölgyfa odvában élt egyszer egy manó család. Az odúban sokan laktak, manó papa, manó mama és virgonc manó gyerekek. A legkisebb manó hosszú füleivel folyton fülelt, hegyes orrával állandóan szimatolt, nagy barna szemével kíváncsian nézelődött valahányszor az erdőt járta. Gyakran megréfélt a testvéreit, és mivel sok csínyt, kópéságot követett el, elnevezték Kópénak.

Kópé kicsi volt és vékony. Akkor volt csak, mintha két érett körtét egymásra tennénk. Szeretett fára mászni, onnan nézelődni, a vékony ágakon csimpaszkodni, hintázní, majd leugrani, és a fűben meghemperegni. Szívesen fedezett fel új ösvényeket, egyszer még a vakond alagútját is végigjárta. Legjobban a zöld színt szerette, a nadrágja fűzöld volt, a kalapja barna, a pulóvere pedig világoszöld sárga csíkokkal.

Egyik nap éppen a szokott sétáját róta, amikor gondterhelten megállt a domboldalon. Bármerre járt, mindenhol gépekbe botlott, a fűrészek visító hanggal egymás után döntötték ki a délceg fákat, amit tovább daraboltak, majd a zötykölődő teherautók elszállítottak.

– Hol fogok lakni, ha egyszer elfogy az erdő? – sóhajtott fel Kópé. – Egyre kevesebb a vadalma, a vackor.

És ekkor megpillantott egy hatalmas barna hátizsákot, kinyitva hevert tőle pár lépésnyire, és egy szép, piros alma kandikált ki belőle.

A manó megbűvölten nézte az inycsiklandó gyümölcsöt. Ilyen hatalmas almát még nem is látott, kétszer akkora volt, mint egy er-

dei vadalma. A hátizsáktól nem messzire egy család üldögélt, beszélgettek, eszegettek.

Kópé félt az emberektől, ha meglátta, elkerülte őket, sok rosszat tapasztalt velük kapcsolatban: eldobálják a szemetet, letörik a fák ágait, virágot szednek, amelyek előbb elhervadnak, mintsem hazaérnének velük, és akkor az útszélre hajtják őket. De most nagyon éhes volt, és az emberek neki háttal ültek. Arra gondolt, talán nem veszik észre.

Kópé körülnézett, majd óvatosan előrelopakodott. Nem történt semmi. Még közelebb kúszott, már majdnem megfogta az almát, amikor a férfi felállt, a manó pedig ijedtében előre bukfenchezett a hátizsákba.

– Ideje indulni – mondta a férfi. Kellemes mély hangja volt, és felkapta a hátizsákot. Becsatolta, és a vállára vette. A család többi tagja is összeszedelőzködött, és elindultak. A manó mozdulatlanul kuporgott a hátizsákban.

„Vajon hova visznek?” – gondolta Kópé, de a választ nem tudta. Jó fél óra gyaloglás után a család kocsiba szállt, a hátizsákot a csomagtartóba zárták. Kópé egyre jobban kétségbeesett.

„Hová megyünk? Hogy jutok majd vissza?” Annyira félt, hogy még az éhségről is megfeledkezett.

Amikor megérkeztek, és végre kinyílt a csomagtartó, Kópé kikukucskált. Egyrészt nagyon kíváncsi volt, másrészt örült a friss levegőnek. Egy nagy, szürke háztömböt látott maga előtt. A férfi felvitte a hátizsákot, és letette az előszobában. A gyerekek vidáman csacsogtak, edények csörömpöltek, finom illatok szálltak, és a család az asztalhoz ült. Kópé érezte, hogy facsarja a gyomrát az éhség. „Talán nem hallják meg, ha én is eszek egy falatot” – gondolta, és megette az alma negyedét. Utána összekucorodva várta, hogy lefeküdjön mindenki, majd amikor elcsendesedett a lakás, a manó kimászott a hátizsákából. Elgémberedtek a tagjai. A bejárati ajtóhoz lépett, de zárva volt, a kilincset nem érte el. Meglátott egy széket, elkezdte húzni, tolni, nehéz volt nagyon, elfáradt, többször megállt pihenni, de végre valahára sikerült odatolnia az ajtóhoz. Felmászott rá, de nem érte el a kilincset. Nyújtózkodott, lábujjhegyre állt, de hiába. Akkor felugrott, a manók köztudottan jó magasra képesek ugrani, de hiába nyomta le a kilincset, az ajtót így sem tudta kinyitni, kulcsra volt zárva, és a kulcs nem volt az ajtóban.

Kópé lemászott, és nesztelen léptekkel körbejárta a lakást. Ekkor észrevette, hogy az erkélyajtó résnyire nyitva van. Május eleje volt, meleg levegő áradt a lakásba. Kópé kiment az erkélyre, ahol a család bicikliket tárolt, meg egy focilabdát. Ahogy kikukucskált az erkélyrácsain, látta, hogy nagyon magasan vannak, az ötödik emeleten. „És most hogyan tovább? – töprengett Kópé. – Repülni nem tudok, nem vagyok én madár.”

Abban a pillanatban észrevette, hogy az erkély melletti fal tövében egy akácfa növekedett. Az egyik ága odahajolt az erkély széléhez. Kópé egy pillanatig sem habozott. Kibújt a rácson, nagy levegőt vett, és ráugrott az akácágára, jól átölelte, és mászni kezdett lefelé.

Az alattuk lévő erkélyen, a negyediken, egy nagy, bozontos szőrű kutya aludt, és amikor a manó odaért, felemelte a fejét, bele-szimatolt a levegőbe, majd hangos ugatásba fogott. Kópé úgy megijedt, hogy majdnem elengedte az ágat, és hajsza! híján lepottyant, de aztán összeszedte magát, és fürgén mászott tovább.

A harmadikon lévő erkély kopár volt, ez nem tetszett a manónak, még lejjebb ment, a másodikon lévő erkély tele volt cserepekkel, növényekkel, ez már jobban megfelelt volna neki, de még mindig azt érezte, hogy magasan vannak.

Az utolsó erkély tele volt kacatokkal. A legtöbb helyet egy nagy, barna szekrény foglalta el, aminek hiányzott az egyik ajtaja, a másik pedig el volt repedve. A szekrény tetejére két-három dobozt halmoztak fel. Az erkélyajtó melletti sarokban volt egy faláda, benne üres cserepek, egy másik kisebb ládában néhány szerszám hevert. Két-három műanyag vödör is volt ott, egy törött seprű társaságában. Látszott még egy roller és egy háromkerekű bicikli. Kópé bemászott a szekrény alsó polcára. A jobb oldalon játékok heverték, egy kisautó, aminek hiányzott az egyik kereke, egy félkarú baba, egy labda, ami teljesen leengedett már. A baloldala régi cipőket halmoztak fel. Kópé tovább mászott, itt volt a törött ajtó, ide ócska ruhákat gyömöszöltek be. „Ez jó lesz – gondolta a manó. – Itt szépen elbújok. Senki nem fog észrevenni, amíg ki nem találom, hogyan mehetnék haza.” A ruhából kialakított magának egy kényelmes fekhelyet, és a nagy ijedség után elnyomta az álom.

Garay Zsuzsanna
Illusztráció: Németh Alina

Tüskés

Az öreg ház egy keskeny és igencsak forgalmas zuglói utca kereszteződésében állt, közel a népszerű játszótérhez. Az elhaladó gyerekek izgatottan kiabáltak, ha az udvarán felfedeztek egy-egy füttyülő récét, fodros tollú libát, vagy ha észrevették, hogy a kerti tavacskából előmásztak a sütkérezni vágyó teknőcök. Apró kezek szaggatták az árokpart zöldjét, hogy megetessék a titokzatos szépségű madarakat.

A kert másik szegletében, egy elhanyagolt virágágyás szélén zavartalanul virított az elburjánzott rózsalugas. Látszott, hogy évek óta nem metszették az ágait. A rózsák mellett csoportokba verődve virítottak a körömvirágok, és – támasz híján – a kerítésen kandikáltak át a kardvirágok.

Hét évvel ezelőtt a virágoskert híresen szép volt. A legszebb ezen a környéken.

A bácsi hét hosszú éve élt egyedül. Lelki ismeretesen szorgoskodott különleges állata körül, esténként fűvet és gyógynövényeket gyűjtögetett, amit lármás falatozással jutalmazott a hálás, kétlábú közönség. A virágokkal azonban nem törődött. Elvégezte körülöttük, amit éppen kellett, de nem szívesen tette. Az ágyások között valahogy egyedül érezte magát.

Virágok odabenn a télikertben is voltak, ahol a hiszékeny futók epekedve tapadtak rá a hatalmas üvegtáblákra. Itt lakott Tüskés is, a néni kaktusza.

Tüskést a néni nevezte el. Szerette a kaktuszokat, értett is hozzájuk. „Azt ígérték, hogy virágozni fog!” – mondta, amikor hazahozta a piacról. A fiatal kaktusz még a rátekerült újságpapíron keresztül is kétségbeesetten védekezett. Hegyes tűt tartott minden lehetséges támadási irányba. „Auu, te kis vadóc!” – sziszeggett a néni, és csodálkozva nézte az ujjá végén kiserkent, gombostűfejnyi vérpúpot.

Tüskés nőtt, egyre nagyobb lett. Néhány felfelé ívelő, vastag oldalhajtás is kifejlődött rajta, és egyre tágasabb helyet követelt magának. Az egyik ilyen hajtás a kert felé nyúlt, úgy festett, mintha kitarított tenyerébe várna a fényt. Akár a koldus az aprópénzt.

Tüskés megkapott minden jót, amit csak egy kaktusz kaphat. Előkelő helyen trónolt az üvegablak mögött, és a néni nagyon sokat beszélt hozzá. „Jól van, kicsi kaktusz, nőjél csak, tudom, hogy egyszer majd virágozni fogsz! Nézz ki a kertbe, nézd a rózsákat, a többi virágot! Látod, milyen gyönyörűek?! Te is ilyen szép leszel!” – mondogatta biztató mosollyal.

Tüskésnek nagyon tetszett a virágoskert, ahol a büszke rózsák bókoltak egymásnak, ahol a kardvirágok nap mint nap pompás tölcseket varázsoltak elő sötétzöld leveleik mögül. Hosszan bámulta a kecses virágokat, ő is ragyogó akart lenni, ahogy azok ott kinn.

„Mondd, minek babusgatod azt a kaktuszt, látod, hogy nem virágzik?” – mondogatta a bácsi. „Ugyan, hogy mondhatsz ilyet!” – berzenkedett a néni. „Virágot hoz majd, emlékezz a szavamra!”

A néni azon a tavaszon duruzsolt utoljára a virágoknak. Onnantól fogva a bácsi hordozta körbe a locsolókannát. De a növényekhez nem szólt, és kerítés mögött álldogáló gyerekekre sem mosolygott többé.

Tüskés törzse egyre vastagabb lett, oldalága elérte már az ablakot. Azt gondolta, nekifeszül, hátha sikerül kitörnie az üveget, hogy végre a bőrén érezhesse a fény igazi erejét. Olyan erővel tolta az ablakot, hogy a kaspó megbillent, és csörömpölve lezuhant az ablakpárkányról.

A bácsi csak este járt arra. Megcsóválta a fejét, és maradék földlabdájával kivitte Tüskést a szabadba. Ásott egy nagy lyukat a virágoskert közepén, és oda ültette be a gyengélkedő kaktuszt. „Olyan meleg nyár van – gondolta magában –, jól el lesz itt, amíg veszek neki egy cserepet!”

A rózsák figyelemre sem méltatták az új szomszédot. A kardvirágok is elfordultak tőle, de még a sárga körömvirágok sem álltak szóba vele. Tüskés imádta a fényt, a szellőt, a meleg napsütést, de nehezen viselte lakótársai gőgjét. „Hiába, mit tegyek, ha csak egy szúrós kaktusz vagyok” – gondolta szomorúan.

De Tüskés nem csak a többi virág miatt érezte rosszul magát. Fájdalmas pattanások lepték el a testét, amelyek feszítették a bőre felszínét. „Biztosan a zuhanás miatt van...” – gondolta kétségbeesetten. A kidudorodások egyre csak nőttek, míg végül erőszakosan szétpattintották az utolsó réteget is. A fájdalom abban a pillanatban el is tűnt, és Tüskés talán még soha nem érzett ennyi energiát magában.

Ekkor szállt be a kertbe az aranyos virágbogár. Régóta repült már, sok udvart megnézett, de valahogy sehol nem érezte jól magát. Úgy döntött, egy kicsit megpihen. Rákuporodott egy kardvirág levelére, és nézelődni kezdett. Észrevette a különös állatseregletet a kert túl-szegletében. Végignézett az elhanyagoltan is pompás virágoskerten. Végül meglátta

a rózsák mellé ültetett kaktuszt. Csodálkozva nézte, ahogy a növényt ellepik a különös árnyalatú bimbók, s nők, egyre csak nőnek, olyan gyorsan, hogy le sem tudta venni róluk a tekintetét.

Tüskésen megjelentek az első virágok. Megszámlálhatatlanul sok halványlila virág borította el a testét. Az aranyos bogár meglendítette a szárnyait, és leszállt Tüskés egyik pompázatos szirmára.

– Csodálatosan szép vagy! – súgta Tüskésnek.

– Vigyázz, nem akarok megszűnni...

Tüskés végtelenül boldog volt. A fény őt fürdette, a szellő őt simogatta, és az aranyos virágbogár csodálkozó szemeiben látta virágai varázslatos szépségét.

– Vigyázz, kicsi bogár! Az én virágzásom nem tart sokáig – mondta, és gyengéden hintáztatta az aranyos bogarat. – Menj, repülj tovább!

– Nem, nem tudok tovább repülni. Még nem... – válaszolta a bogár. Úgy érezte, nincs ereje hozzá, hogy felnyissa kitínes szárnyfedőit.

A bácsi aznap este is elindult, hogy fűvet szedjen a madarainak. Ahogy elhaladt a virágoskert mellett, eszébe jutott a kaktusz. Rá sem nézett, mióta kiültette. Lába a földbe gyökerezett, amikor meglátta a megannyi, frissen elhervadt szirmot, és az utolsó, pompás virágot, amelyen egy zöld virágbogár gubbasztott. A bogárka néha bizonytalanul megemelte, majd visszajuttatta a szárnyát.

A bácsi mélyet és nagyot sóhajtott. Sokkal mélyebbet és nagyobb, mint ahogy mostanában az orvosnál szokta. Lassan körbehordozta tekintetét a kerten, és észrevette a kerítésrudat markoló, copfos kislányt, aki elbűvölten nézte a kacsák koraesti fürdőzését. Rámosolygott.

„Igazad volt” – gondolta a bácsi, és elindult, hogy kinyissa a kertkaput.

Sarkadi Ágnes
Rajzolta: Fekete Hajnal

Az ezüsthagedű

A rétek és mezők tündére egy egész hosszú tavaszéjszakán át nem hunyta le csodakék szemét. Mire hajnalodott, harmatkönyre hullott. Éppen arra osont a lábujjhegyen járó májusi szél. Megsimogatta az arcát:

– Miért búsulsz, tündérke? Elvesztettél valamit?

– Ó, dehogy! Éppen ellenkezőleg – csóváltgatta a fejét a tündér. – Sehogyan sem értem ezt a dolgot. Mindenkiné kiosztottam mindent a raktárból. Hét pettyet a katicának, fonalat a póknak, a csigának a kicsi házat, a méheknek a virágporgyűjtő kosárákat – mégis maradt fölőlegem. Egy parányi ezüsthagedű. Ide nézz!...

A szél bámulatában leült egy fodorka levelére.

– Micsoda hagedű! – sóhajtotta.

– Ugye, kár volna tündérraktár mélyén porosodni hagyni? Csak azt nem tudom, kinek adjam. Bogárkáim szétszéledtek, pillangóim táncolni mentek. Kedves májusi szél, adj tanácsot, hogy mit tegyek!

A szél elgondolkozva fésülgette a zsenge füveket a kora hajnali napsugárban, azután így szólt:

– Meg kell keresned, hogy ki a legméltóbb erre az ajándékra! Mert ezt a hangszer csak az érdemli meg, aki bánni is tud vele. Tégy próbát, tündérke!

– Próbát?

– Azt bizony! Meglátod, jelentkező akad bőven, de igazi csak egy.

A májusi szélnek igaza lett, mert alig viték szét az aranybundás darazsak a hagedű hírét, máris zsongani kezdett a rét. Pontosan a közepén, ahol kört alkottak a százszorszépek, gyülekezni kezdett az izgatott bogárnép. Katángok szárán, gyöngyikék szirmán

és a nadály nagy, bolyhos levelein annyian kapaszkodtak, hogy egy hangyatojást sem lehetett volna közéjük ejteni. De nemcsak ők futottak össze, hanem még a zsémbes hörcsög is kiállt a lakása ajtajába, a kíváncsi gyígyerekek pedig ráhasaltak a meleg kövekre, onnan lesték torkukban lüktető izgalommal, hogy mi lesz.

A nagy tolongásban a ürge futrinkák igyekeztek rendet tartani. Körbefutkostak és vigyáztak, nehogy valami veszekedés vagy zavar támadjon a rögtönzött mezei hangversenyteremben. Mert a rétek és mezők tündére ott állt a százszorszépkör közepén, kezében a parányi ezüsthagedűvel, és szép sorjában

mindenkit magához szólított, aki a hagedű szerette volna.

– Ki mást illetne, ha nem engem?! – kiáltott gőgösen a szarvasbogár, és utánacapott.

Csakhogy hatalmas, büszke szarvai minduntalan beleakadtak a húrokba, és a finom kis hagedűvel semmit sem tudott kezdeni.

– Nem úgy kell azt csinálni! – tolta félre a hiú hőscincér. Meghajolt, mint egy művész, és nagy lendülettel akart muzsikálni, de alig húzott egyet a vonóval, lekonyult a jobb oldali bajusza. Odacapott, hogy kipödörje, nehogy közben csorba essék a szépségén. Megint meghúzta a vonót. Akkor meg a bajsza másik felét kellett megigazítania. Így azután szüntelenül csak egyet húzott, egyet pödörített, s a nagy művészetből olyan mulatságos mutatvány kerekedett, hogy mindenki gurult a nevetéstől, sőt a hörcsög a cincért ki is füttylste.

– Fajankók vagytok valamennyien – szólalt meg ekkor a kövér és szép ruhás rózsabogár. – Tönkretesztitek ezt a drága holmit. Add nekem, tündérke, hazaviszem rózsakehely szobámba, és meglátod, úgy vigyázok rá, hogy szellő sem érinti a húrját!

– Sajnálom, te sem vagy az igazi – felelte a tündér. – Mit ér egy hagedű, ha néma? Lássuk a következőket!

Nos, azok jöttek, egyre többen.

Hanem a büszke szarvasbogár nagyon haragudott, hogy nem kapta meg a hagedűt. Sértett méltósággal indult kifelé, amikor belebotlott a tücsökbe. A tücsök éppen szerényen be akart osonni a százszorszépes körbe, és rálépett a szarvasbogár egyik lábára. A szarvasbogár ráförmedt:

– Mit keresel itt, te nagyfejű cigány? Nálad különbeket is kifüttyltek! Mars ki innét!

A futrinkák tüstént odafutottak. Azt hitték, valami baj van, és a szegény tücsköt nyomban kitessékelték. Csak messziről hallgat-

hatta, hogy mit művelnek az ügyetlenek az ezüsthagedűvel.

A csiga meg sem bírta fogni, mert nem volt mivel; a póknál meg az volt a hiba, hogy azt sem tudta, melyik lábával fogja. A katicabogárnak botfüle volt. A sáska azt hitte, hogy ennivaló. A szöcske annyit ugrált vele – jaj, még majd elejti!...

A tündér mindegyikre csak a fejét csóválta. Mire alkonyodott, el is fáradt, és szomorúan bocsátotta haza az utolsó ügyetlen jelentkezőt.

Ekkor egy nagy hasú béka elébe ugrott:

„Brek-brek, add csak nékem,
dalom vele hadd kísérem!”

– Soha! – villant haragosat a tündér szeme. Akkor inkább törjön porrá, szakadjon el minden húrja!

Az ezüsthagedű

Fogta az ezüsthagedűt, és a sűrű fűbe hajította.

Az égen éppen akkor gyúltak ki a csillagok. Elpihent a rét, aludni ment a sok bogár. A tündérke is tenyerébe hajította szép fejét. Csak a tücsököknek nem jött álom a szemére. Fájó szívvel kóborolt az illatos fűvek rengetegében. Hát, amint lehorgasztotta azt a kicsúfolt, nagy fejét, egyszer csak megcsillant előtte valami a holdsugárban. Uramfia!... Az ezüsthagedű!... De milyen állapotban! A húrjai leszakadtak, az oldala behorpadt. A tücsök majdnem sírva fakadt.

Gyöngéden felvette, forgatta, azután kötöztetni kezdte a húrokat, és az oldalát egy kis kavicsal kiegyengette.

– Kipróbálok – gondolta merészen, amikor elkészült vele, és az egész világról megfedkezve hegedülni kezdett. Tücsökszíve minden bánatát, örömet és vágyát elmuzsikálta.

– Cip-cirip! Cip-cirip! – zengett a nóta.

A rétek és mezők tündére felébredt első szenderegéséből, és figyelni kezdett. Semmi kétség, ez az ezüsthagedű hangja. De hát ki muzsikál rajta ilyen szépen?

A májusi szél is felrezzent egy vadrózsabokor mélyén, és együtt indultak el, hogy megkeressék az ismeretlen zenészt.

A tücsök éppen szíveszakadtából húzta, amikor megszólalt mögötte a tündér:

– Ki játszik az én ezüsthagedűmön?

Szegény tücsök úgy megijedt, alig állt meg a lábán.

– Kérem szépen... Bocsánatot kérek... – dadogta –, én csak megjavítottam, és kipróbáltam, hogy szól-e, de most visszaadom. Ne tessék rám haragudni. Csak egy tücsök vagyok.

– Csodálatos kis hegedűs vagy! – hajolt le hozzá a tündér. – És nem kell visszaadnod a hegedűt, legyen a tiéd, örökre!

– Az enyém? – ámult el a tücsök, és valóssággal beleszédült a boldogságba.

– Igen, mert te nemcsak muzsikálni tudsz rajta, hanem meg is becsülted – felelte a tündér. – Most pedig hegedülj tovább! Este még szebben szól, mint máskor. Csak az a baj, hogy ilyenkor te nem látszol.

– Dehogy baj! Úgyis nagy a fejem... – mondta szégyenlősen a tücsök, és ujjongó örömeiben tüstént rázendített:

*„Cip-cirip, cip-cirip,
ezüsthagedűcske,
merre van, hová bújt
cigányod a fűbe?
Cip-cirip, nem baj az,
ha őt sosem látod,
csak a dal tegye még
szebbé a világot!”*

A májusi szél szelíden megsimogatta, a tündér pedig szebben mosolygott, mint a csillagok.

Fésűs Éva

Vannak-e tündérek?

Jutkának hívták azt a kislányt, akiről szó lesz. Nagyon szerette, ha édesanyja tündérmeséket mond neki.

– Anya! Te már láttál tündért? – kérdezte Jutka.

– Hogy láttam volna?! A tündéreket nem lehet látni. Titokban segítenek ott, ahol szükség van rájuk.

Ezen a napon Jutka, a tündérekhez hasonlóan, sokat segített a házimunkában. Nagymamának, aki a szomszéd utcában lakott, krumplit hozott fel a pincéből, meghámozta, majd apró kockákba vágta. Otthon kisöccsének sárga színű papírból kiscsibét vágott ki, azzal szórakoztatta, míg anyja mosott. Megterítette az asztalt az ebédhez, még mezei virág is került a vázába.

Megérkezett a nagymama. Azt újságolta, hogy egy tündér járt nála, meghámozta a krumplit.

– Érdekes – bólintott anya. Nálunk is tündérjárás volt ma. Öcsikének játékot készített valaki, nekem virágot hozott, asztalt terített. Csak valami tündérke lehetett, no, nem?

– Hát nem azt mondtad, anya, hogy tündérek nincsenek? – szólalt meg Jutka.

– Igazat mondtam. Tündérek csak a mesében vannak, de az emberek is tudnak tündérek lenni, ha nagyon-nagyon szeretnek valakit. Azzal megölelte, megcsókolta a kislányát, és a két legnagyobb, legpirosabbra sült pogácsát nyomta a kezébe.

B. Radó Lili nyomán

Ubori Petra, 1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Májusi koncert

Trombitanárcisz
trombitál,
orgonabokor
orgonál,
harangvirág csendül,
virágoskert zendül.

Erősítő sem
kell ide:
szállnak a hangok
messzire.
Hallja falu, város:
muzsikál a május.

Gyárfás Endre

Mihók Csenge, 4 és fél éves óvodás, Majsai úti óvoda, Szabadka

Anya betakar

Hallod a csöndet?
Elpihent a szél.
Esteli égen
a Hold útra kél.

Alszik az utca,
fű, fa, lombos ág.
Lepke, madárka
már aludni szállt.

Csak egy magányos
fülemüle zeng,
csillagos fényben
esti dalba kezd.

Miért szól az ének?
Altatni akar.
Aludj el szépen,
anya betakar.

Tordai Jolán

Perna Áron

4. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Halász Nikoletta

1. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Készíts szélforgót!

Kellékek:

– Színes papírlap, vonalzó, ceruza, tű, fapálcika vagy bot, kés, olló, nagyobb gyöngy, vékony drót

Elkészítés:

A papírlapot vágd szabályos négyszög alakúra! Vonalzó segítségével halványan rajzold meg az átlóit! A lap közepéből rajzolj egy kört, melynek sugara kb. az átló hatod része legyen! (Pl. ha az átló 30 cm hosszú, akkor a körzőt 5cm-nyire nyisd ki!) A lap minden sarkából kiindulva az átlók mentén vágd be a papírt egészen a körívig, ezután óvatosan radirozd le a ceruza nyomát!

Maradék papírból készítsd el a szélforgó közepét! Ez lehet kör vagy virág alakú.

Kérj meg valakit, hogy tűvel kilyukassza a szélforgó és a kis virág vagy kör közepét, valamint a behajtható sarkakat is! Ezután óvatosan hajlítsd a szélforgó sarkait a középhez!

Vágj a drótból egy 30 cm hosszúságú darabot, és fűzz fel rá egy gyöngyöt egészen a közepéig! Hajtsd félbe a drótot! Mostantól a drótot duplán fűzd: először a kis virágon vagy körön át, majd a forgó négy sarkán és a közepén keresztül! Igazítsd meg a szélforgót, majd fűzz fel a hátuljára is egy gyöngyöt! Csomózd meg a drótot!

Vastagabb hurkapálcikát vagy botot felnőtt segítségével kissé metssz be az egyik végénél! Ide rögzítsd a szélforgót a drót segítségével! A maradék drótot vágd le és dolgozd el, hogy ne legyen balesetveszélyes!

Tipp:

– Érdemes jó tartású, vastagabb, két oldalon színes papírt választani, mert így szebb, erősebb és hosszabb életű lesz a szélforgónk.

– A szélforgó vízálló változatát készítheted dekorgumiból és műanyag pálcikából. Így a kertet is díszítheted vele.

Hol vannak a madárcák?

Három kismadár elbújt az anyukája elől. Találd meg őket, majd színezd ki a képet!

Kacsalábon forgó vár

Fehér Csongor

3. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Óvári Anita

3. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Sándor Dávid

3. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Ristić Anna

1. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Rác Rómeó

1. osztály,
Ady Endre iskola,
Kishegyes

Kalmár Balázs
4. osztály,
Kis Ferenc iskola,
Orom

Kacsalábon forgó vár

Túró Tímea

1. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Poljaković Denisz

3. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Basler Renáta

3. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Fehér Barnabás

2. osztály, Torda

Duránti Aleksz

3. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Nikolics Martin

3. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Szárnybontogató

Édesanyám

Anyukám szeme barna, a haja fekete. Mindig segít a tanulásban, ha szükség van rá. Együtt szoktunk vele mesét olvasni. Egy oldalt ő olvas, egyet pedig én. Nagyon szereti a virágokat és a gyümölcsfákat. Szabadidejében kertészkedik, csipkét horgol vagy velem barkochbázik. Jól tud főzni és sütni is. A bodzaszőrpöt is istenien készíti, ami az én nagy kedvencem. Nagyon szeretem az anyukámat, mert mindig számíthatok rá.

Hornyák Miett

2. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Édesanyám

Anyukám haja barna, a szeme zöld. Mindig segít a tanulásban. Ha félek, átkarol, ha sírok, megvigasztal. Mindig a kedvenc étellemmel vár haza. Minden nap együtt játszunk. Anyukám kimossa és kivasalja a ruháimat. Mindent megtesz, amit kérek. Anyukám egy kedves asszony. Én nagyon szeretem őt.

Német Zsaklina

2. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Édesanyám

A világon az egyik legfontosabb személy számomra az anyukám.

Mindig feltétel nélküli szeretetével vesz körül. Tőle tanultam meg enni, inni, beszélni, hogy mit szabad, mit nem, megtanított járni, viselkedni és az életben eligazodni.

Az én anyukám a legszebb asszony. Csinos, satírozott rövid haja van és zöld szeme. Közepes a testalkata. A ház körül dolgozik. Nagyon ügyel a jó éltrendre. Szeret kertészkedni, kalácsot sütni és vásárolni. A kedvenc virága az orchidea. Szigorú, mégis kedves és türelmes. Sokat takarít, de ez nem nagyon látszik, mert Elina, Egon és én mindig rendetlenséget csinálunk.

Nemes Kevin

4. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Dédmamám

A dédmamámat Irénnek hívják. Nyolcvan-éves. Alacsony termetű, fehér a haja, a szeme színét nem tudom megállapítani.

Nagyon kedves, jószívű, bátor néni. Gyerekkorában szeretett rajzolni. A kedvenc színe a sárga. Mindig arról álmodozott, hogy doktornő lesz, de akkor még nehéz volt a tanulás. Amikor kicsi voltam, sokat mesélt, vigyázott rám, amikor anyukámék dolgoztak, megvigasztalt, ha sírtam. Manapság már elég idős, ezért ritkán jön el hozzánk, mi látogatjuk meg gyakran, segítünk neki, amiben tudunk, mosogatunk, takarítunk, kávéfőzünk, fát hordunk be.

Ő a legjobb dédmama a világon, azért szeretem, mert ő is szeret engem.

Szorcsik Anasztázia

4. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Édesanyám

Anyukámat Melindának hívják, de én anyának hívom. A haja barna és göndör. A szeme barna és szemüveget visel. Ő háziasszony. Mindig nagyon finom ebéddel vár engem haza az iskolából. Sokat segít a házi feladat megírásában. Amikor szép az idő, akkor játszunk az udvaron vagy kirándulunk. Nagyon szeretem őt.

Faragó Márton

2. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

Az édesanyám

Az én anyukámat Horváth Majának hívják, de én csak anyunak szólítom. Közepes termetű. Barna szemű és barna hajú. Nem kövér, sem sovány. Kedves, jószívű, okos. Ő háziasszony. Otthon takarít és mos, vasal. A hobbjai a tévénézés. Szereti apát. Szeret sétálni. Vele szoktam néha elkészíteni a házi feladatot. Nagyon szeretem, mert ő az édesanyám.

Horváth Imre

4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Nagymamám

Az én nagymamámat Kocsis Annamáriának hívják. Ötvennégy éves. Szájában él. Rövid barna, göndör haja van. A szeme színe kék. Közepes termetű, kicsit teltebb. Nagyon szeret sütni, főzni, a kalácssütésben nagyon jó. Ritkán szoktunk találkozni, mert messze lakunk egymástól, utoljára akkor láttuk egymást, amikor a szajáni templomban voltunk énekelni. Ha nála vagyok, segítek neki bevásárolni, vagy a fát behordani. Szeretek vele beszélgetni, érdeklő, hogy mi újság az iskolában. Azt is szeretem, amikor vásárol nekünk valamit. A nagymamám nagyon kedves velem.

Fehér Kornél

4. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Az én anyukám

Az én anyukám neve Ildikó.

A haja színe vörös, a szeme barna színben tündököl. Termete közepes. Kedves, mert ha jön hozzánk valaki, mindig elbeszélget vele. Sok mindent kell csinálnia, és nem mindig jut ideje mindenre, mert velünk is kell törődnie, legfőképp Rékával, a húgommal. Nagyon szorgalmas. Szeretek vele beszélgetni, mert értelmesen mesél el dolgokat. Szerintem gondoskodó anyuka és jószívű. Érti a fizikát, jó matekos, és ki tudja számolni, amit én nem tudok.

Nagyon szeretem az én anyukámat, és remélem, hogy soha nem fogom őt elveszíteni.

Ivanics Valentina

4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Az édesanyám

Az én anyukámat úgy hívják, hogy Pelt Ilo-na. Én anyunak szólítom.

Neki kék a szeme és barna a haja. A terme-te közepes. Ő nagyon kedves. Anyu politikus, és ritkán látjuk egymást. Az ő hobbjai az olvasás. Nagyon szereti a könyveket. Mi játszani szoktunk együtt.

Én azért szeretem, mert törődik velem.

Pelt Flórián

4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Az én anyukám

Az én anyukámat Dobó Elfridának hívják.

Sötétbarna haja és szeme van. Közepes termetű. Szabadidejében szeret olvasni és kézimunkázni. Kedveli a keresztretjvényt. Minden nap finom ebéddel várja haza a családot. Délután segít a tanulásban. Kedvenc évszaka a nyár. Nagyon szeret úszni. Minden gyümölcsöt kedvel. Akkor örül a legjobban, amikor jó osztályzatokat hozok haza.

Szerintem az én anyukám a legszebb a világon.

Dobó Máté

4. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Az édesanyám

Az édesanyámat Király Gellér Szuzának hívják. Úgy szólítom, hogy anya.

A szeme kék, a haja szőke, közepes termetű. Kedves, jószívű. Anyukám jogi tanácsadó. Otthon munka után pihen, szereti a kutyákat, és amikor van ideje, sétáltatja is őket. Minket is kikerdezt, hogy mi volt az iskolában.

Azért szeretem, mert ha lehet, teljesíti az óhajomat.

Gellér Igor

4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

A nagymamám

Az én nagymamámat Hegybeli Máriának hívják. A lánykori neve Mosina Mária volt. Ő hatvanéves.

Mama háziasszony. A szeme és a haja barna. Közepes termetű. Minden reggel 5 órakor kel fel. Sokszor süt töpörtyűs pogácsát. A legjobb szármát ő csinálja. Én mindent szeretek (majdnem), amit ő süt és főz. Együtt szoktunk játszani Unót, Catan telepeseit, skip-bót és Ember ne mérge-lődj!-et. Egyszer kimentünk a kertbe kapálni, és Csipt, a macskánk a mama fejére ugrott.

Én azért szeretem, mert mindenre megtanít, játszik velem, és azért is, mert kedves, de szigorú.

Hegybeli Noémi

4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Papírvár katonáknak, várkisasszonyoknak

Néhány papírgurigából, kartonból és egyszerűbb kellékekből mutatós várkastélyt készíthetsz a játékguráid számára.

Kellékek:

- 5 db papírtörő guriga
- 7 db toalettpapír guriga
- Karton vagy rajzlap
- Akrilfesték
- Tortapapír
- Hobbiragasztó
- Olló

Elkészítés:

A rajzlap a bástyák teteje és a tető elkészítéséhez szükséges. A bástyák a következőképpen készülnek: A toalettpapír gurigát rajzold körbe a kartonlapon, majd rajzolj rá négy kicsi fülecskét szimmetrikusan, és vágd ki! A fülecskék segítségével könnyebben tudod rögzíteni, beragasztani a guriga belsejébe.

A bástya fokait rajzold meg, majd szintén vágd ki!

A tornyokat a nagyobb papírtörő gurigák-ból készítsd! A kúpos tetőkhöz 6 cm átmérőjű kört rajzolj, vágd ki, majd vágd félbe! Egy tető egy félkörből készül. Alakíts ki belőle tölcser formát, és ragaszd össze! Összeragasztás után ferdítsd le a pirosra, és erősítsd rá a papírtörő gurigákra!

Ezután rajzold meg, majd vágd ki az ablakokat és a kapukat, de úgy, hogy az egyik oldalát csak hajtsd be, ne vágd ki, így ki is tudod nyitni az ablakokat, ajtókat! Ha megnyitod az ablakokat, belülről tortapapírt ragassz függönynek!

A falakat fehér vagy szürke akrilfestékbe mártott szivaccsal tunkold kopottásra, hogy

úgy nézzen ki, mint az igazi várfal! Ne hígítsd az akrilfestéket, mert könnyen elázik a papír!

A tornyokat és a bástyákat erősítsd egymáshoz, és rögzítsd az egészet egy karton-alapra!

A tetőre kerülhetnek kis zászlók is, és lehet sok-sok tornya az építménynek. Ha a váratornyo alját erősebb kartondobozból készíted, akkor el fogja bírni a sarkaira tűzött tornyokat is. Ha egy nagy dobozt használsz alapnak, akkor lehet belső udvara is a várnak, és tehetsz bele apró házakat, lehet benne piactér, belső vár, és így játék után a kis játékguráknak is megvan a lakóhelye. Kartonpapírból fákat is kivághatsz, és díszítheted velük a várad udvarát.

Ha vannak a szobákban katonák, királyok és hercegisasszonyok, már lehet is játszani!

A hű leányka

Mesebeli kis királyhoz
Betévedt egy kis leány,
Mikor éppen uzsonnázott
Tulipános udvarán.

– Ugye szép itt? Ugye jó itt?
Nézz csak ide meg oda!
Bársony itt a gyepes udvar,
Drágakő a palota.

– Nézd! A libám ezüst tollú,
Aranyszörű a cicám.
Ugye itt maradsz minálunk
Örökre te kisleány?

Köszönöm a meghívást,
De el nem fogadhatom.
Szalmatetős kicsi kunyhó,
Az a ház, hol én lakom.

– A mi libánk közönséges,
Nem aranyos a cicánk.
De ott van a két testvérem,
Édesapám meg anyám.

– Ha ölelnek, csókolnak,
A fejem rájuk hajthatom,
Szalmatetős kicsi kunyhót
A világért nem adom!

Győry Vilmos

Kiss Anett

2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Korom József

2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Dúdoló

Mi szél hozott

Ismerd
KÉRDÉS: FELELET: GRYLLUS – SARKADI

1. Mi szél ho - zott kis - fu - tár? Nem szél ho - zott, nap - su - gár.
2. Ked - ves gaz - dá d ki le - het? Fű - ne - ve - lő ki - ke - let.
3. Mi a jó hír a - ra - nyom? Sár - gul - hat a ka - la - pom.

1. 2. 3. Jó a hír, jó a hír, Is - ten ho - zott gó - lya - hír.
Refrén
együtt.

- Mi szél hozott, kis futár?
- Nem szél hozott, napsugár.
- Kedves gazdád ki lehet?
- Fűnevelő kikelet.
- Mi a jó hír, aranyom?
- Sárgulhat a kalapom.
- Jó a hír, jó a hír, Isten hozott gólyahír!

Találós kérdések

Él egy állat erdőn, réten,
bezárja a házat télen.
Kimegy, hogyha itt a tavasz,
mégis félig otthon marad.
(csiga)

Tarka, de nem virág,
szárnya van, nem madár,
álló napon a rét fölött száll.
(lepke)

Hét a pettyem,
bogár vagyok.
Ugye szeretsz engem?
Ha énekel,
meglebbentem
pipacspiros ingem.
(katicka)

Icipici repülő,
Vizek fölött, bokrok között
Szita szárnyakon röpködő.
(szitakötő)

Neked álmodom anyu

Neked álmodom anyu
a napnak sugarát,
lágy tavaszi szélben
az arany színű ruhát.

Neked álmodom
az égbolt gyöngyeit,
mint fürge tündérek
apróska könnyeit.

Elhozom neked anyu
a hullócsillagot,
zsendülő mezőkről
az édes illatot.

Elhozom én onnan
méhecskét, virágot,
s megálmodom neked
az egész világot.

Veress Csilla

Szabó Alex
1. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

Ha nagymama mesél

Nagymama,
nagymama,
ha mesét mond.
csuda jó,
felhők fölé
szállunk,
a kék hegyek
ormáról
lógatjuk a
lábunk!

Szűcs Imre

Vajda Laura
1. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

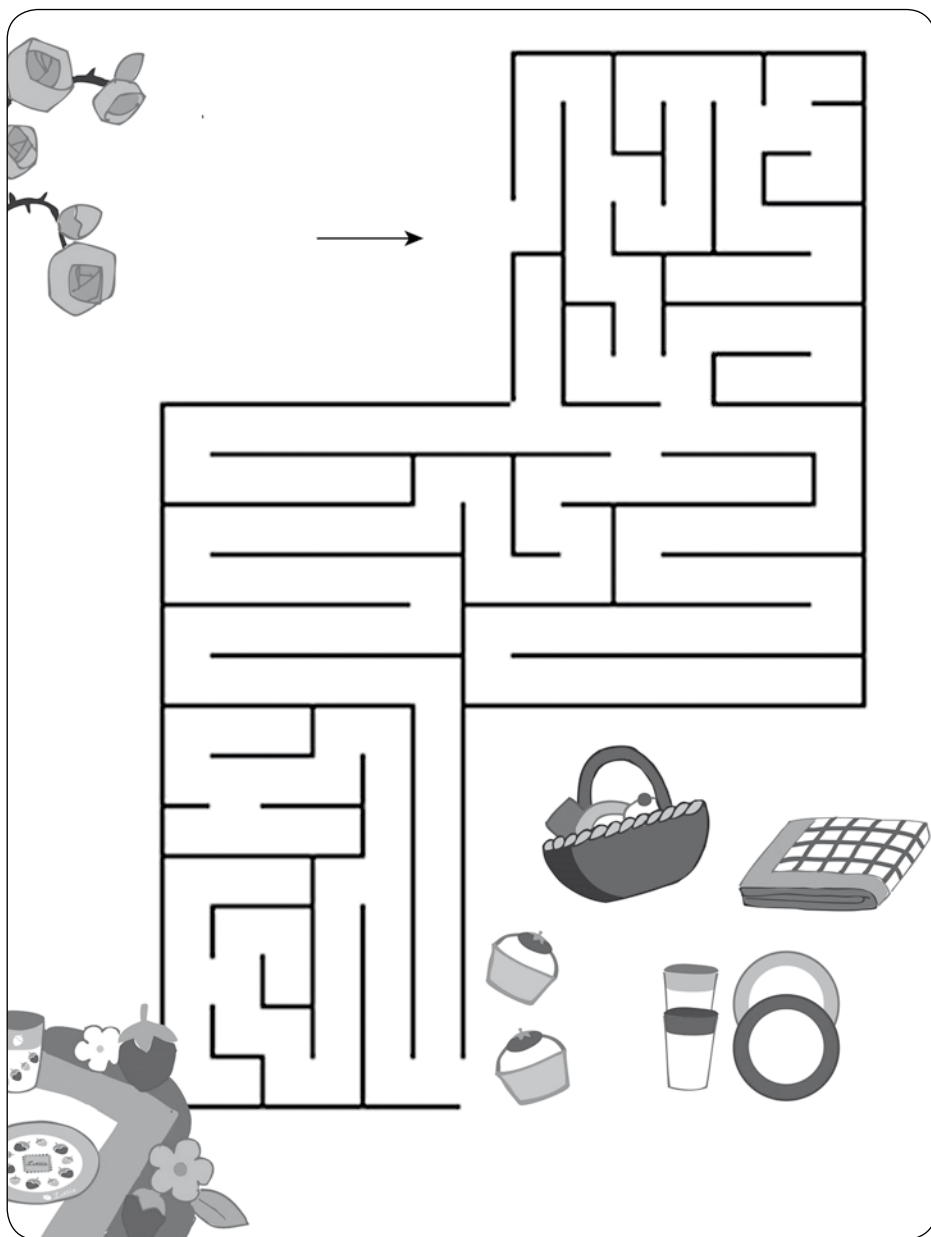
Szabó Rácz Albert
2. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

Varga Somogyi Viktor
1. osztály, Kókai Imre iskola, Szabadka

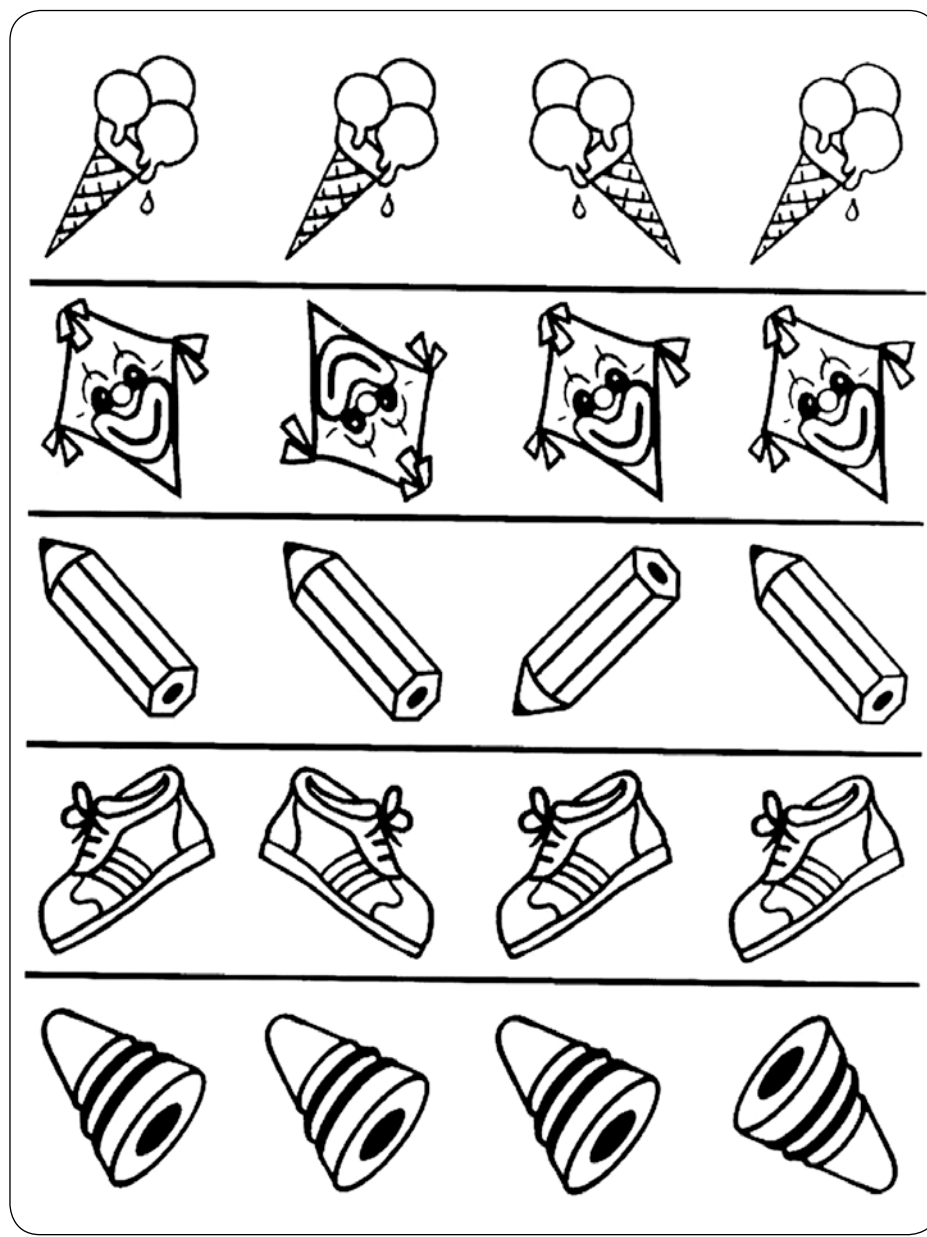
Tavaszi piknik

Találd meg a kirándulóhelyhez vezető utat!

Egyirányú

Minden sorban találsz egy olyan rajzot, amelyik eltérő irányba mutat. Azt színezd ki!

Állatvilág

A hattyú

A hattyú a récefélék családjának legnagyobb madara, és az egyik legnagyobb repülő madár. Nálunk legismertebb a bütykös hattyú, de rajta kívül több faj is létezik, pl. énekes hattyú vagy a trombitás hattyú. A legközelebbi rokonaikhoz, a libákhoz képest, a hattyúk sokkal természetesebbek, és ezzel arányosan a nyakuk és a lábaik is sokkal hosszab-
bak. A kifejlett egyedek pompás tollazatúak. A hattyúknál a nemek tollazata ugyanolyan színű, a hím viszont legtöbbször nagyobb és nehezebb, mint a tojó. A bütykös hattyú fehér színű, de léteznek fekete, valamint fekete-fehér tollazatú hattyúk is.

A hattyú költöző madár. Izland, Skandinávia és Észak-Oroszország tájairól Közép-Európa és Ázsia, Kína, valamint Japán területére vándorol a téli hónapokban. A hattyúk leginkább a mérsékelt égövi részekben fordulnak elő, a trópusokon nagyon ritkák.

Jól megtermett, feltűnően hosszú nyakú madarak. Édesvizekben élnek. A hattyúk

a vízből vagy a szárazföldön táplálkoznak. Majdnem teljes mértékben növényevők, de az is előfordulhat, hogy kisebb vízi állatokat is elfogyasztanak. A vízből a csőrük segítségével szedik ki a táplálékot, legtöbbször a vízi és víz körüli növények gyökereit, hagymáit, szárát és leveleit fogyasztják. A fejüket és nyakukat

a felszín alá dugva, olykor tótágast állva, „szűrőgetéssel” táplálkoznak.

A felnőtt madarak elszántan védelmezik a fiókáikat. Növényi anyagból készült, pihével bélelt fészkeket rendszerint talajon, víz közelében helyezik el. A hattyú olykor növényzetrel sűrűn borított, sekély vízben épít fészket. A kisebb-rövidebb utakon a hátán hordozza kicsinyeit.

A hattyúfiókák július elején kelnek ki a tojásból. Már első nap felkapaszkodnak a vízen tutajként himbálózó nádfészek szélére, és élelemszerző körútra indulnak. Egy ideig még az anyjuk hozza fel számukra a tófenékről a különféle növényi maradványokat. A fiatal hattyúk azonban rövidesen maguk szedegetik össze az ízletes vízi növényeket és az apró víziállatokat. A hattyúfiókák igen gyorsan nőnek, és már az első év végén megtanulnak repülni. Az első vedlés után szürke tollruhájuk szürkésbarnára változik.

A hófehér tollazatú felnőtt hattyúk méltóságteljesen ringatóznak a tó vizén. Ha egy hím és egy nőstény egymásra talál, egész életében együtt marad, és az utódokat is közösen gondozza.

A hattyú

*Indulna, indulna,
De nincs bátorsága.
Sóhajtozva gondol
Vissza a szép nyárra.*

*Még egy pillantást vet,
Talán utoljára.
Felröppen a hattyú,
S még vagy ötven társra.*

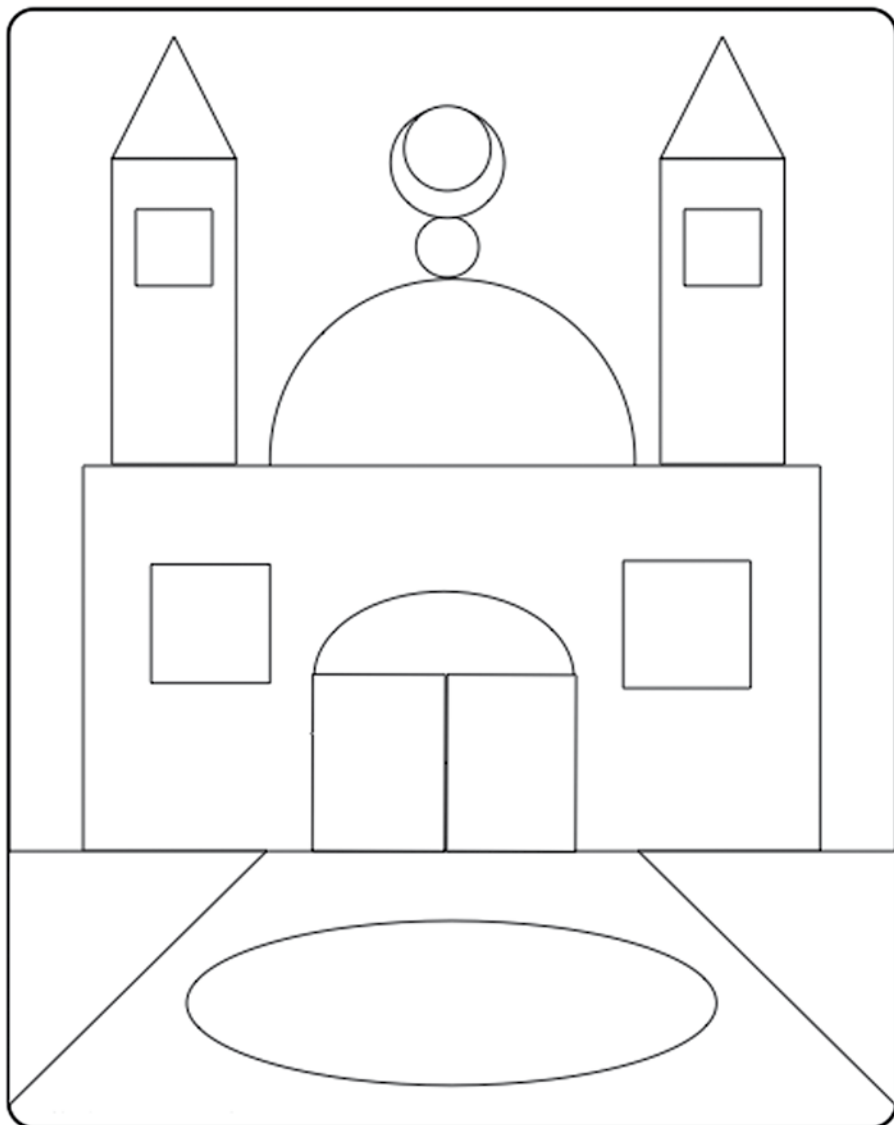
*Ne marasztalj télre
Fázós hattyúnépet!
Hagyd, hogy találjanak
Melegebb vidéket!*

*Hagyd, hogy hadd szálljanak
Napsütésben, szélben,
Megfagyna a szárnyuk
A zúzmars télben!*

Tóthárpád Ferenc

Mértani alakzatok

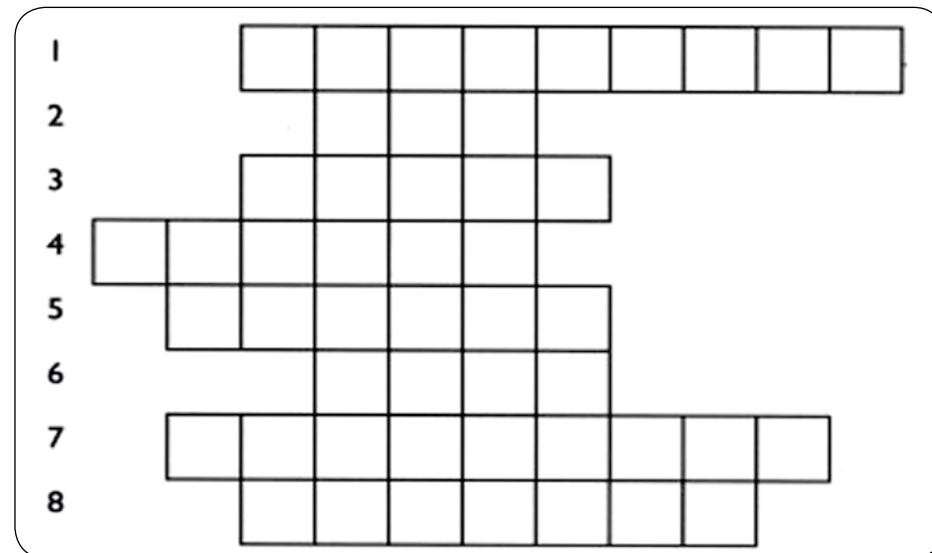
Találd meg a következő alakzatokat és színezd ki őket!

Négyzet – lila
Félkör – sárga,
Háromszög – zöld

Ovális – kék
Téglalap – narancssárga
Kör – piros

Keresztrejtvény

A keresztrejtvényben szereplő kifejezések mindegyike kapcsolatban áll az idővel. Olvasd el a meghatározásokat, majd válassz a lent megadott szavakból!

1. Nagyon rövid idő. Egy percben 60 ilyen van.
2. Egy óra 60 percből áll.
3. Még nem érkezett el az idő. Túl késő érkezettél.

4. Amikor a nagymutató a 6-on áll, f____-ről beszélünk.

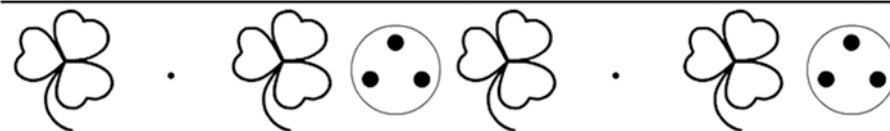
5. Ha ma hétfő van, h____ kedd lesz.

6. Egy p____ 60 másodpercből áll.

7. Az órának van nagymutatója és k____-ja.

8. Siess, különben e____!

ELKÉSEL, MÁSODPERC, FÉL ÓRA, ÓRA,
HOLNAP, KISMUTATÓ, PERC, KORÁN

Pótold a hiányzó alakzatokat!

Édesanyám

Dobó Máté
4. osztály,
Kis Ferenc iskola,
Orom

Lackó Rebeka
4. osztály,
Kis Ferenc iskola,
Orom

Nagy Dominik
3. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Magyarokanizsa

Nagy Dorka
4. osztály,
Kis Ferenc iskola,
Orom

Ollai Ákos
3. osztály, Emléiskola, Zenta

Gere Kata
3. osztály, Emléiskola, Zenta

Szárnybontogató

Egy különös álom

Egy éjszaka azt álmodtam, hogy Legóvárosban jártam.

Ott minden különös volt. Színes kockából épült busszal utaztam. Az állatkert színes-sarkos állatai mosolyogtak rám. Az iskolapadban legógyerekek ültek, a tanító néni lila kockából volt. Az előcsarnokban egy legózongora állt. Nagyon megörültem, szaladtam oda, hogy zongorázzak, de mire leültem volna, felébredtem.

Nagyon szép álom volt.

Sóti Ábel

3. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Tavaszköszöntő

A télnek vége, tavasz lett végre.

Télen alszik a természet, tavasszal indul a kertészet. Ez az első évszak, amelyben a virágok bimbóznak, majd utána színeikben pompáznak. A madarak örülnek a jó időnek, dalukkal köszöntik: „Csirip-csirip, végre megjöttél!” Most jó az udvarban focizni, nincs nagyon meleg. Kirándulásra való az idő.

Így lett ez a fogalmazás egy szép tavaszi foglalkozás. Nekem a tavasz egy kicsit bágyasztó.

Szepesi Oszkár

2. osztály, Majsai úti iskola, Szabadka

Édesanyám

Anyukámat Varga Jázminának hívják. Barna a haja, kék a szeme, szemüveges. Mindig sötét ruhában van. Segít a házi

feladat elkészítésében. Sokat kirándulunk, sétálunk és kerékpározunk együtt. Minden este társasjátékozunk. Anya és én nem szeretünk veszíteni a játékban. Ha szomorú vagyok, mindig megvigasztal. Nagyon szeretem őt.

Varga Zsolt

2. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Nagymama

A nagymamám neve Jepurski Katalin.

A termete középmagas. A haja szőkésbarna. A szeme színe zöld. Nagyon szeret horgolni. Kaláccsal kedveskedik nekem. Kicsimnek és cicámnak szólít. Én öleléssel, rajzzal, szeretettel kedveskedek neki, és szeretném, ha sokáig élne.

Jepurski Dorina

2. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az én anyukám

Az anyumnak a neve Ágota. Én anyunak vagy ancinak hívom.

Fekete haja van. A szeme színe barna. Olyan magas, mint apukám és kicsit vékony. Mindig cifrán öltözik. Segíteni szokott nekem, nagyon kedves. Otthon mindig ő takarít. A parkban egy trafiban dolgozik. Legszívesebben alszik, mert nagyon sokat dolgozik és fáradt. Otthon együtt teniszezünk és társasjátékozunk.

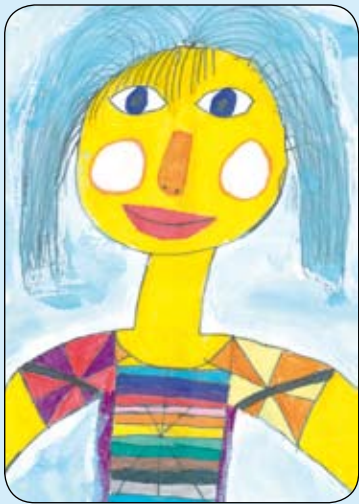
Nagyon szeretem, mert ő az anyukám.

Barna László

3. osztály, Emléiskola, Zenta

Édesanyám

Losonc András
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

Kovács Adrajana
3. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka

Varga Zsolt
2. osztály,
Kókai Imre iskola,
Temerin

Kiss Csenge
3. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Magyarkanizsa

Bezkorvajnij Alex
1. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Juhász Réka
3. osztály, Emléiskola, Zenta